

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ SIS - 24.02.1990
 (SIS-WAI)

WŁAŚCIWE

WIADOMOŚCI KRAJOWE

WARSZAWA. Biuro Prasowe Rządu podało wiadomość: "23.02 w Urzędzie Rady Ministrów odbyło się wspólne posiedzenie Komisji Rządowej d.s. Majątku Partii Politycznych pod przewodnictwem ministra szefa URM Jacka Ambroziaka i Komisji Rady Naczelnej Socjaldemokracji RP d.s. Majątku po b. PZPR pod przewodnictwem skarbnika RN SdRP - Wiesława Huszcy. Dokonano przeglądu materiałów dotyczących form własności i podstaw prawnych użytkowania majątku nieruchomości po b. PZPR. Osiągnięto porozumienie co do ok. 1600 budynków i lokali, iż przejdą one do dyspozycji terytorialnych organów administracji państowej. Przedstawiciele SdRR przedłożą Komisji Rządowej propozycje nawiązania umów najmu w stosunku do lokali niezbędnych do działalności swojej partii. W toku przeglądu stanu prawnego budynków i lokali będących w użytkowaniu b. PZPR stwierdzono rozbieżność informacji w odniesieniu do części tych obiektów. Będzie to przedmiotem dalszych obustronnych ustaleń, które podjęte zostaną na następnym spotkaniu Komisji Rządowej i Komisji RN SdRP w dniu 28.02. Komisja Rządowa planuje zakończyć swoje prace w terminie przewidzianym uchwałą Sejmu, tj. do 31.03.1990 r.". (SIS)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

KIJÓW. 19.02 z przedstawicielami Ministerstwa Spraw Wewnętrznych spotkał się gen. Smirnow, który oświadczył, że wszystkie wojskowe jednostki na Ukrainie są postawione w stan podwyższonej gotowości bojowej. Związane jest to z możliwością napadów na jednostki wojskowe, żołnierzy i ich rodziny organizowanych przez Ruch Ukrainy. Jak informuje służba informacyjna Ruchu oficerowie i uczniowie szkół wojskowych pobrali ostatnio z magazynów broni - jak to określili - "w celu samoobrony". (SIS-WAI)

11

MOSKWA. Do redakcji "Ekspres Kroniki" dotarły informacje o telefonogramie z Komitetu Centralnego KPZR skierowanego do ministerstw spraw wewnętrznych poszczególnych republik oraz do obwodowych urzędów spraw wewnętrznych. W dokumentach tych nawołuje się do mobilizacji wszystkich sił resortu w związku ze spodziewanym zakłóceniem porządku w czasie demonstracji 25.02. Wszyscy pracownicy moskiewskich organów spraw wewnętrznych powinni do 25.02 pobrać przysługującą im broń palną. Jak informują źródła zbliżone do ministerstwa spraw wewnętrznych, w Moskwie poważne siły porządkowe mają być skoncentrowane 25.02 na placu im. Dzierżyńskiego (nieopodal głównej siedziby KGB) i w rejonie Poczty Głównej. (SIS-WAI)

MOSKWA. 21.02. w moskiewskim Instytucie Historii i Archiwistyki odbyło się spotkanie z kandydatami na deputowanych z ramienia organizacji "Szczit" (Tarcza): kpt. w stanie spoczynku Jewstignejewem i plk. w stanie spoczynku Kowalewskim. Oświadczyli oni, że według napływających informacji niedziela 25.02 ma być dla jednostek Moskiewskiego Okręgu Wojskowego normalnym dniem pracy. Wpływał również rozkaz o postawieniu tych jednostek w stan gotowości bojowej. Według niepotwierdzonych danych 23, 24, 25.02 w szpitalach moskiewskich dyżurować będzie więcej niż zwykle personelu medycznego. (SIS-WAI)

CHARKÓW. 21.02. Charkowski Komitet Obwodowy Komunistycznej Partii Ukrainy, Komitet Miejski i Miejski Komitet Wykonawczy postanowili dołączyć się do organizowanej 25.02. demonstracji. Projektodawcy i organizatorzy wiecu Charkowski Oddział Stowarzyszenia Memorial, Ruch oraz Grupa Inicjatywna "Wybory 89" wspólnie z władzami Charkowa wystosowali apel do mieszkańców miasta o udział w niedzielnej manifestacji. (SIS-WAI)

ZSRR

ORZEŁ. 18.02. miejscowy Front Ludowy zorganizował wiec poświęcony przygotowaniu do akcji 25.02. Odczytano odezwę na temat spodziewanych pogromów, w której wyrażono obawy, że odpowiedzialność za możliw zakłócenia porządku władze przerzuca na organizację

niezależne. Uczestnicy wiecu zażądali od władz miasta jasnego ustosunkowania się do tych pogłosek. Podanie z prośba o zorganizowanie wiecu 25.02. skierowane przez grupę aktywistów Frontu Ludowego zostało odrzucone. Z polecenia Miejskiego Komitetu KPZR, przewodniczący oraz członkowie podstawowych organizacji partyjnych w większych zakładach pracy, zwracają się do robotników o nieuczestniczenie w niedzielnych manifestacjach. 22.02. trzech członków Rady Koordynacyjnej Orlowskiego Frontu Ludowego - Romasz, Mendelejewicz, Popow - zostali wezwani do prokuratury i uprzedzeni o odpowiedzialności w wypadku zorganizowania nielegalnego wiecu. W mieszkaniach działaczy Frontu Ludowego odbywają się anonimowe telefony z pogróżkami. (SIS-WAI)

SWIERDŁOWSK. Organizatorzy wiecu 25.02. początkowo planowali przeprowadzenie go w 11 dzielnicach miasta, skąd uczestnicy mieli przejść pod gmach Komitetu Wykonawczego. 22.02. władze Swierdłowska zlegalizowały wiec, lecz zazadły przeniesienie go w pobliże kina Moskwa. (SIS-WAI)

KIJÓW. W siedzibie sekretariatu "Ruchu" 22.02. odbyła się konferencja prasowa zorganizowana przez przedstawicieli niezależnych organizacji społecznych Republiki. Powodem były nasilające się w ostatnim czasie pogłoski o przygotowywanych jakoby przez organizacje niezależne pogromach i napadach na obiekty wojskowe, żołnierzy i ich rodziny. Organizatorzy konferencji podkreślili, że ugrupowania nieformalne nie planują żadnych akcji, które mogłyby posłużyć destabilizacji sytuacji w mieście. Zwrócono uwagę na rozpowszechnianie analogicznych pogłosek w szeregu innych miast i rejonów ZSRR, między innymi w Moskwie. W opinii organizatorów konferencji za rozpowszechnianie prowokacyjnych pogłosek należy winić oficjalne kierownictwo radzieckie. W związku z wytworzona sytuacja kierownictwo Związku Niezależnej Młodzieży Ukraińskiej, Ukrainskiego Związku Czerwionego oraz Ligi Narodowo-Demokratycznej oświadczyli, że wstrzymują organizacje jakichkolwiek demonstracji do czasu wyborów do Rady Najwyższej Republiki i Rad Lokalnych, t.j. do 4.03. (SIS-WAI)

LENINGRAD. 22.02. Komitet organizacyjny Na Rzecz Przeprowadzenia Akcji w ramach "demonstracji przedwyborczej demokratycznych ugrupowań Rosji", w skład którego wchodziły przedstawiciele Rady Miejskiej Ruchu Demokratycznego, Oddziału Leningradzkiego Stowarzyszenia "Memorial" i Rady Koordynacyjnej Leningradzkiego Frontu Ludowego zdecydował o nieuczestniczeniu w jakichkolwiek akcjach 25.02. Powodem takiej decyzji były powtarzające się pogłoski o niewydawaniu przepustek słuchaczom wyższych uczelni wojskowych na 24 i 25.02., o wydawaniu przysługująccej im broni, o nakazie zamknięcia wszystkich bram i podwórzy przechodnych na planowanej trasie przejścia kolumny demonstrantów oraz o rozkazie zniszczenia stoisk spółdzielców na trasie pochodu. Mimo że Leningradzki Komitet Wykonawczy wydał zgodę na zorganizowanie 25.02. demonstracji przed Pałacem Zimowym, w środkach masowego przekazu pojawiły się doniesienia o zakazie demonstracji. Zostały podane nazwiska członków Komitetu Organizacyjnego, adresy ich zakładów pracy oraz oświadczenie, że odpowiedzialność za ewentualne naruszenie porządku publicznego spocznie właśnie na nich. 22.02. przedstawiciele Komitetu Organizacyjnego Na Rzecz Przeprowadzenia "demonstracji przedwyborczej demokratycznych ugrupowań Rosji" wrócili się z listem otwartym do wszystkich środków masowego przekazu. W liście tym przywoływane są następujące fakty: podanie Komitetu Organizacyjnego o przeprowadzenie demonstracji na Placu Pałacowym zostało poparte przez 156 delegatów na deputowanych ludowych; 20.02. podczas rozmów Komitetu Organizacyjnego z zastępcą przewodniczącego Leningradzkiego Komitetu Miejskiego w obecności kierownictwa Miejskiego Urzędu Spraw Wewnętrznych osiągnięto porozumienie na temat pochodu w kierunku Placu Pałacowego a następnie wiecu na Placu. Autorzy listu otwartego uważają, że a następnie nieoczekiwane zakaz demonstracji było oświadczenie Rady Najwyższej ZSRR odwołujące w dniu 25.02. działanie ordynacji wyborczej i sankcjonujące użycie siły dla "zapobieżenia masowym demonstracjom". (SIS-WAI)

SWIERDŁOWSK. Organa porządkowe wprowadzają do miasta jednostki wsparcia. Z urzędów spraw wewnętrznych pobliskich miast ściaga się do centrum obwodu pracowników sił porządkowych. Do organów służb wewnętrznych odesłano część słuchaczy i oficerów Wyższej Szkoły Wojskowej. Wszyscy oni mają rozkaz 25.02. wyjść na demonstrację w cywilnych ubraniach i znaleźć się w tłumie. (SIS-WAI)

MOSKWA. 23.02. Niektórzy pracownicy Biblioteki im. Lenina otrzymali polecenie pełnienia dyżurów przy oknach wychodzących na Prospekt Markska i Kalinina oraz powiadomić organa porządkowe o sytuacji na tych ulicach przy użyciu specjalnego telefonu. (SIS-WAI)
WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ SIS - 24.02.1990
CZĘŚĆ TRZECIA (GODZ. 20.30)

SOFIA. 24.02. Agencja Badań Informacji i Analiz APIA do dnia 23.02. afiliowana przy Związku Dziennikarzy "Podkrepa", przekształciła się w Niezależna Agencję Informacyjną APIA. Działalność jej będzie wychodzić poza ciasne ramy agencji związkowej. 22.02. Rada Reprezentantów Związku Dziennikarzy "Podkrepa" odciela się od działalności agencji APIA. (SIS-WAI)

SOFIA. 24.02. została ogłoszona deklaracja Politycznego Bloku Opozycyjnego. Jest to organizacja zrzeszająca partie, które nie wchodzą w skład Unii Sił Demokratycznych - Partię Liberalno-Demokratyczną, Partię Chrześcijańsko-Republikańską oraz Partię Wolnych Demokratów. Polityczny Blok Opozycyjny popiera stanowisko Unii Sił Demokratycznych odnośnie żądań wysuwanych wobec Bułgarskiej Partii Komunistycznej. Blok skierował także apel o zwołanie krajowej konferencji sił opozycyjnych, która miałyby się odbyć w marcu. (SIS-WAI)

SWISZTÓW. 24.02. członkowie Partii Zielonych oskarżyli tamtejszą gazetę o manipulowanie informacją na temat protestów organizowanych przez ugrupowania niezależne przeciwko budowie elektrowni atomowej w Belene. Partia Zielonych i "Ekoglastost" przeciwstawiają się publikowanym twierdzeniom, że kraj bez elektrowni atomowej zostanie pozbawiony energii elektrycznej. (SIS-WAI)

SOFIA. 24.02. rozpoczęła się krajowa konferencja Ruchu Inicjatyw Obywatelskich (organizacja zrzeszona w Unii Sił Demokratycznych). Omawiany jest nowy statut Ruchu, przewidziany jest także wybór nowego kierownictwa. (SIS-WAI)

ETROPOLE. 24.02. głodujący od 2 tygodni Cwetan Welew i pielegniarka Cwetana Komarova zdecydowali kontynuować swój protest do momentu dymisji przewodniczącego miejscowej spółdzielni pracy, otrzymując pogroźki telefoniczne. Przewodniczący zagroził, że jeżeli głodówka nie zostanie przerwana, Welew zostanie dyscyplinarnie zwolniony z pracy. Ostatnio przyjaciel Welewa - Todor Todorov, który posiada materiały kompromitujące przewodniczącego spółdzielni, został napadnięty przez trzech zamaskowanych mężczyzn. (SIS-WAI)

SOFIA. 24.02. rozpoczął się nadzwyczajny zjazd Komunistycznego Związku Młodzieży. Niezależne Zrzeszenie Studenckie zebralło 1200 podpisów pod listem, w którym zaprotestowano przeciwko dalszemu istnieniu komunistycznego związku. (SIS-WAI)

SOFIA. 24.02. z inicjatywy Unii Sił Demokratycznych odbyło się spotkanie konsultacyjne reprezentacji Unii z Betko Simeonowem na czele a przedstawicielami organizacji opozycyjnych spoza Unii. Omówiono możliwości współpracy pomiędzy wszystkimi ugrupowaniami opozycyjnymi. Podobne spotkanie planowane jest na 26.02. (SIS-WAI)

SOFIA. Na 25.02. Unia Sił Demokratycznych wezwała do manifestacji przeciwko dalszemu istnieniu podstawowych komórek partyjnych w zakładach pracy. Brak porozumienia w tej sprawie z Bułgarską Partią Komunistyczną hamuje dalsze negocjacje przy Okrągłym Stole. Manifestacje mają się odbyć w 27 miastach Bułgarii. (SIS-WAI)

4

SOFIA. 24.02. Unia Sił Demokratycznych zdecydowała się zmienić miejsce demonstracji zaplanowanej na 25.02. Powodem zmiany ogłoszenie wiecu w tym samym miejscu i czasie przez inne opozycyjne ugrupowanie "R-3". (SIS-WAI)

WIADOMOŚCI AGENCJI INFORMACYJNEJ SIS - 24.02.1990
CZĘŚĆ DRUGA (GODZ. 19.30)

WIADOMOŚCI KRAJOWE

ZABRZE. 24.02. Miejska Komisja Koordynacyjna "S", Konfederacja Polski Niepodległej i Polska Partia Zielonych zorganizowały manifestację ekologiczną przeciw utrzymywaniu starych koksowni i budowie nowych. Na wiecu przemawiał Sven Overlae, obywatel Danii, który organizuje wypoczynek dla dzieci z Zabrza. Powiedział on, że dzieci, które przyjeżdżają do Danii mają 50 miligramów ołowiu w jednym litrze krwi, podczas gdy dopuszczalna norma jest 5 miligramów na litr krwi. Demonstranci wznosili hasła: "Życie w Zabrzu to wyrok śmierci", "Zabrze to śmieciarnia", "Dajcie nam cianku - chcemy umrzeć godnie", "Zadamy czystego powietrza". (SIS)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

SIAULIAI (LITWA). 19.02. członkowie Miejskiego Zarządu Zjednoczenia Projektowania Budownictwa "Siauliai" ogłosili strajk. Strajkuje 375 robotników razem z kierownikiem T. Misenasem. Podstawowe żądanie strajkujących - zarząd budownictwa musi być niezależny od zjednoczenia. (SIS-SIA)

WILNO. 21.02. Rząd ZSRR nie udzielił zgody na wizytę na Litwie kongresmanów amerykańskich zaproszonych przez Sajudis. 20.02. w imieniu Sejmu Sajudisu deputowani ludowi ZSRR z Litwy wystosowali telegram do Rady Najwyższej ZSRR i Ministerstwa Spraw Zagranicznych ZSRR, w którym czytamy: "Wyrażamy stanowczy protest wobec decyzji rządu ZSRR, która nie zezwala kongresmenom USA na przyjazd na Litwę. Wizyta miała służyć wzajemnemu poznaniu i budowaniu zaufania pomiędzy narodami i państwami. Stwarzanie przeszkód oznacza w tym wypadku hamowanie przebudowy i traci starym sposobem myślenia w sprawach polityki międzynarodowej. Zwracamy się zatem o szybkie rozwiązanie tej kwestii - udzielenie zgody na przyjazd kongresmanów i towarzyszących im osób". (SIS-SIA)

ESTONIA. 20.02. odbyło się posiedzenie Rady Ministrów Estońskiej SRR, podczas którego omówiono projekt "Uchwały o komunikacji powietrznej". Przyjęto uchwałę, na mocy której zarząd Linii Lotniczych Estonii będzie mógł nawiązywać kontakty z zagranicznymi przedstawicielstwami lotniczymi. Przewidziano otwarcie stałego korytarza powietrznego nad Estonią dla Skandynawskich Linii Lotniczych. (SIS-SIA)